

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

ISBN 978-617-8430-05-4

© НУ «Одеська юридична академія, 2024
© Автори статей, 2024

Єрмоєнко Світлана Василівна ПЕРЕКЛАД АНГЛІЙСЬКИХ ДІЄСЛІВ ГОВОРІННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ	915
Іванова Наталія Георгіївна МЕТОДИЧНІ НАСТАНОВИ КРЕАТОРІВ САЙТУ VIDEOELE (ПОЧАТКОВИЙ РІВЕНЬ НАВЧАННЯ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ)	916
Козак Тетяна Борисівна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СЕМАНТИКИ СЛОВА BLAU ‘СИНІЙ, БЛАКИТНИЙ’ У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ	919
Марчук Ірина Петрівна ВИКОРИСТАННЯ ЕЛІТНОГО КОНТЕКСТУ В НАВЧАННІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 081 ПРАВО	921
Потенко Людмила Олександрівна ІННОВАЦІЙНЕ ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ	923
Томчаковський Олександр Георгійович НЕВЕРБАЛЬНА КОМУНІКАЦІЯ: АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ	925
Тупікова Тетяна Валеріївна ГЕНЕАЛОГІЧНА СПОРІДНЕНІСТЬ GELB I GRÜN	927
Швелідзе Лідія Дмитрівна ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У КОНТЕКСТІ ПЕРЕКЛАДУ	929
Alexeyev Mykola CLEAR ENGLISH OF LAW: A POSSIBILITY OR A NECESSITY?	931
Ковальова Ксенія Олександрівна КОНЦЕПТ ТЕКСТИЛЬ ЯК КУЛЬТУРОЛОГІЧНА КОНСТАНТА АНГЛОМОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ	933
Лесневська Катерина Вікторівна СУЧАСНІ ТРЕНДИ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ	934

СЕКЦІЯ 26. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ЛІНГВІСТИКИ ПРАВА ТА ЗМІ

Мамич Мирослава Володимирівна, Шевченко-Бітенська Олена Валентинівна ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТВОРІВ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ	937
Кісельова Анастасія Андріївна, Мамич Мирослава Володимирівна ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕРЕЖЕВОЇ ЛІТЕРАТУРИ	939
Назаренко Оксана Миколаївна, Кабанцева Надія Вікторівна АВТОРСЬКИЙ КОМЕНТАР ЯК МЕТАТЕКСТ ІСТОРИЧНОГО РОМАНУ «МАЛЬВИ» РОМАНА ІВАНИЧУКА	941

СЕКЦІЯ 27. ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Колкутіна Вікторія Вікторівна ОПОВІДНА СТРАТЕГІЯ СУЧАСНОГО СТОРІТЕЛІНГУ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	943
Маляренко Тетяна Анатоліївна ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНО-КИТАЙСЬКИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	945
Скалацька Олена Віталіївна МІЖНАРОДНІ ПОДІЇ В МЕДІЙНИХ ТРЕНДАХ	946
Владишевська Вікторія Вікторівна, Демченко Олександр Петрович ДИПЛОМАТИЧНЕ ЛИСТУВАННЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ	948
Грушевська Юлія Андріївна РОЛЬ ВЛАСНОЇ НАЗВИ У СКЛАДІ РЕКЛАМНОГО ТЕКСТУ	950
Літвінчук Ірина Сергіївна АДАПТАЦІЯ ЗМІ ДО НОВИХ ВИМОГ ЦИФРОВОЇ ЕРИ: ВІД ТРАДИЦІЙНИХ ДО ЦИФРОВИХ	952
Menshykova Zhanna, Menshykova Anastasiia MARKETING COMMUNICATIONS: TRENDS AND PROSPECTS	954
Чубук Олег Леонтійович ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ РЕДАКЦІЙ ПІСЛЯ РЕЛОКАЦІЇ І ДЕОКУПАЦІЇ	956

СЕКЦІЯ 28. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Барсукова Тетяна Олександрівна, Смолякова Ірина Дмитрівна МОТИВАЦІЯ ДО РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	959
Антіпова Жанна Ігорівна, Кучеренко Геннадій Васильович АДАПТИВНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК СОЦІАЛІЗАЦІЯ ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖАНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	961

України як держави-містка між ЄС та Євразією; однак для реалізації цього сценарію Україні необхідно отримати гарантії від великих держав щодо безпеки її транспортної інфраструктури. У світлі параметрів та обмежень, які обговорювалися вище, Україна все ще може співпрацювати з Китаєм у його геоекономічних програмах з ЄС. На підставі проведеного аналізу пропонуються наступні рекомендації.

- Зберегти, розширити та далі інвестувати в аналіз, моніторинг та оцінку ситуації для стимулювання транзитних проєктів, які потенційно охоплюють територію України за участю ЄС та Китаю.
- Тісно співпрацювати з країнами-партнерами та міжнародними організаціями для забезпечення гарантій безпеки транспортної інфраструктури України.
- Максимізувати існуючу співпрацю в рамках фінансованих ЄС Solidarity Lanes та програми TEN-T, оскільки новозбудовані об'єкти інфраструктури можна використовувати та розширювати після закінчення війни та вони можуть сприяти відновленню української економіки.

Список використаних джерел

1. Динаміка зовнішньої торгівлі послугами за видами. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2008/zd/dseip/dseip2007_u.htm (дата звернення 01.04.2024).
2. Експорт України у 2022 році: головні тенденції, сектори та регіони. URL: https://export.gov.ua/news/4570-eksport_ukraini_u_2022_rotsi_golovni_tendentsii_sektori_ta_regioni# (дата звернення 01.04.2024).
3. Інфографіка (експорт), Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=e3c3c882-4b68-4f23-8e25-388526eb71c3&tag=TendentsiiEksportuInfografika-eksport-> (дата звернення 01.04.2024).

Ключові слова: міжнародне співробітництво, транзитний потенціал, україно-китайські відносини.

Keywords: international cooperation, transit potential, Ukraine-China relations.

Скалацька Олена Віталіївна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
професор кафедри журналістики, доктор філософських наук, доцент*

МІЖНАРОДНІ ПОДІЇ В МЕДІЙНИХ ТРЕНДАХ

Стрімкий розвиток медіаіндустрії сприятиме постійній зміні головних трендів, що інформують світову спільноту про актуальні міжнародні події. Сучасні медіа є рушійною силою, яка інтегрує основні тренди блогосфери та соціальних мереж, маркетингових технологій, технічного програмування для висвітлення соціальної інформації у різноманітних медіажанрах та форматах.

Висвітлення соціальних подій та викликів у міжнародних медіа з кожним роком поповнюються новими форматами. Підведення головних підсумків року є традиційним форматом медіа, що втілюється у заголовках: «Головні події 2023 року», «Світ у 2023 році. Найважливіші події у фотографіях. (Жах і краса 2023 року на фотокадрах із різних куточків світу)» та численних рейтингах за сферами діяльності.

Пошуковий запит «підсумки 2023 року» на офіційному сайті ВВС пропонує переглянути шість публікацій за наступними тематиками та заголовками: сім найбільших робочих трендів 2023 року; десять основних подій, які вплинули на бізнес у 2023 році; Як люди змінили поверхню Землі у 2023 році; паніка та можливості ШІ у 2023 році; десять модних слів, які визначили 2023 рік; п'ять попереджень про лідерство у 2023 році. Видання «The Guardian» напередодні

нового року робить аналітичний матеріал «Світ у 2024 році: автори Guardian розповідають, на що варто звернути увагу», в якому журналісти окреслюють основні світові події та прогнозують їх розвиток.

Усі вищезазначені матеріали підготовлені з використанням сучасних медійних трендів: гіперпосилання на офіційне джерело або попередні матеріали автора, візуальний контент; сторітелінг як складова матеріалу; візуальний контент (фото, відео, інфографіка, мультимедійні матеріали), інтерфейс з посиланням на пов'язані матеріали у виданні. Необхідно зазначити, що кожен з вищезазначених матеріалів створено у межах певної тематики з використанням відповідних медійних трендів. Так, екологічна проблематика є актуальною та обов'язково потребує візуалізації та аналізу відкритих даних, застосування найсучасніших методів оповідання, включаючи використання інтерактивних інструментів, мультимедійних ресурсів та скролітелінгу (поєднання скролінгу та розповіді). Наочність є головним принципом, за яким створюються матеріали на екологічну проблематику для розв'язання гострих проблем.

Соціальні медіа залишаються головним джерелом інформації, яка потребує перевірки на достовірність, та простором для ефективної комунікації з аудиторією. Інколи, новини з'являються у соціальних мережах раніше, ніж у медіа: користувачі фіксують події та поширюють їх серед своїх підписників, створюючи вірусне відео без залучення мультимедійних та маркетингових технологій. Це може бути відео, фото або аудіо фіксація природних явищ, соціальних зіткнень, розмов, надзвичайних подій, свідком яких стала людина та розважальний контент. Ця інформація потребує перевірки для дотримання стандарту достовірності.

Зі стандартом достовірності також пов'язані технології протидії дезінформації та пропаганді. Журналіст повинен слідкувати за загальними образами, які формуються у матеріалі для уникнення демістифікації фактів та можливості виникнення конфліктних ситуацій між різними соціальними групами.

Сторітелінг та візуалізація даних актуальні у висвітленні подій. Дані відіграють важливу роль під час міжнародних подій, оскільки вони допомагають аудиторії аналізувати, надавати рішення та краще розуміти ситуації. Використання різноманітних типів даних та карт, інтерактивних діаграм дозволяють зробити історію більш вражаючою для впливу на аудиторію. Також дані та їх візуалізація допомагають аудиторії аналізувати та надавати рішення та краще розуміти ситуації. Журналістам не обов'язково самостійно розробляти інфографіку та візуалізацію даних, вони використовують довідники та звіти, відкриті дані.

Стрімкі соціальні зміни створюють нові виклики для журналістської роботи. Постійно оновлюються рекомендації щодо роботи журналістів у гарячих точках, під час збройних та військових конфліктів, екологічних та природних катастроф та інших складних умовах. Також проводяться тренінги та рекомендації стосовно підготовки матеріалів та інтерв'ю, журналістських розслідувань, висвітлення низки чутливих тем.

Медійним трендом є прямий ефір (live). У соціальних медіа він також є технологією маркетингових комунікацій для залучення аудиторії до перегляду контенту. Прямий ефір транслюється в реальному часі та передає інформацію з місця подій, надаючи можливість аудиторії спостерігати за подіями та приєднуватися до них. Особливістю прямого ефіру є неможливість редагування даних.

Прямоефірне відеомовлення також має назву відеострим (онлайн-відеотрансляція в режимі реального часу через інтернет), для проведення яких журналісти використовують гаджети не залучаючи професійну техніку. Відеострими відрізняються від прямоефірних телевізійних трансляцій: невисокою якістю відео та інтегрованою роботою, яку виконує стример. Стрим-трансляції застосовуються для висвітлення важливих соціальних подій або незвичайних ситуацій, що дозволяє аудиторії одразу отримувати інформацію. Журналісти використовують стрим у висвітленні подій, які потребують термінового повідомлення.

Медійні тренди висвітлення міжнародних подій ґрунтуються на головному принципі журналістської роботи – інформування аудиторії про актуальну соціальну інформацію та

поширення достовірної інформації. Фактчекінг та верифікація інформації, виявлення маніпулятивних технологій та пропаганди, протидія дезінформації є одними з головним завдань при підготовці матеріалів журналістами. Медіажанри та формати матеріалів спрямовані на залучення аудиторії до обговорення події, розуміння її соціально-політичної значущості та впливу на розвиток соціуму. Сторітелінг та візуалізація даних, гіперпосилання, мультимедійний контент, прямоефірне мовлення є головними медійними трендами у висвітленні міжнародних подій.

Ключові слова: візуалізація даних, журналістські стандарти, достовірність, медійні тренди, соціальні мережі, сторітелінг, стрим,

Keywords: data visualization, journalistic standards, credible, media trends, storytelling, social networks, stream.

Владишевська Вікторія Вікторівна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри журналістики, кандидат юридичних наук*

Демченко Олександр Петрович

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри журналістики, кандидат історичних наук*

ДИПЛОМАТИЧНЕ ЛИСТУВАННЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ

Сутність, місце, особливості дипломатичного листування у контексті дослідження дипломатичного етикету та протоколу, як правило, відзначають юристи та фахівці з міжнародного права. Саме вони слушно стверджують, що дипломатичний протокол відноситься до дипломатичного права, яке виступає частиною міжнародного права, відповідно до якого та «опираючись на дипломатичне право, діє управління (відділ, служба) дипломатичного протоколу – цей своєрідний інструмент дипломатії, бо саме через нього посли та інші представники іноземних держав встановлюють свої перші контакти з країною перебування; через це управління отримується згода на акредитацію глави місії, вирішується питання агремана та його передачі зацікавленій стороні; організовується вручення вірчих грамот, проведення різних прийомів, обмін дипломатичною кореспонденцією тощо» [1, с. 6].

Науково-дослідницький інтерес до окресленої проблеми становлять здобутки мовознавців, філологів, лінгвістів, котрі досліджують різні види дипломатичних документів, їх мовно-структурну своєрідність, функціональні стилі. Результати їхніх досліджень відбито у дисертації О. М. Пазинич, спорадично згадано у працях британського дипломата Е. Сатоу, у кодексі дипломатичної ввічливості Дж. Вуда та Ж. Серре, у статтях сучасних українських науковців. Так, О. Мартинюк слушно резюмує: «Складання документів є важливим фактором у дипломатичній сфері та вимагає професійних знань і досвіду. Адже у дипломатичній документації окреслюються актуальні проблеми війни і миру, обговорюються глобальні проблеми, виражається ставлення держави до подій, що відбуваються у світі. Текст мусить мати конструктивний характер, повністю виключаючи двозначність» [2, с. 113]. Проте соціокомунікативна наука не має до сьогодні цілісного дослідження дипломатичного листування як соціально-комунікативного явища – його властивостей, ознак, етапів розвитку, комунікативних моделей. Дипломатичне листування – це не службове діловодство, а продумана соціально-комунікативна технологія, із власними особливостями та видами.

Особливості застосування, основні аспекти досліджень та види соціально-комунікаційних технологій розглянуто у статтях О. Холода та Н. Островської. Науковці стверджують, що класифікація соціально-комунікаційних технологій здійснюється за такими критеріями-